

Ralph Erskine

Om ontferming bidden, een gepaste plicht in tijden van zonde en toorn

(2^e preek)

Hábakuk 3 vs 2 - O HEERE, in den toorn gedenk des ontfermens

Wij spraken elders over deze woorden, verklaarden ze, en lichtten het volgende voorstel toe, dat wij aan de woorden ontleenden, namelijk: Dat het in tijden vol toorn, waarin Gods kerk, Zijn volk, onder vele tekenen van Zijn ongenoegen en Zijn gramschap is, voor hen het meest gepast is bij Hem te pleiten, dat Hij "des ontfermens wil gedenken." Wij hebben aangetoond wanneer men van een tijd kan zeggen, dat het een tijd van toorn is; onderzocht welke de tekenen van ontferming zijn, die wij in zo'n tijd nodig hebben; ontsloten wat daarmee wordt te kennen gegeven, dat de Heere des ontfermens gedenkt, en dat wij bidden, of Hij dat wil doen; en aangetoond, dat het beide gepast en redelijk is. te pleiten, dat Hij in tijden van toorn des ontfermens wil gedenken, en alles ook kort toegepast.

Wij zullen er nu op deze tijd een les aan toevoegen, die zo helder uit de tekst en de leer kan worden afgeleid, dat men ze als een ander leerstuk kan beschouwen, en wel deze.

"Dat God vreselijke en vol van toorn zijnde wegen houdt in het zaligmaken van Zijn volk, terwijl Hij in de toorn des ontfermens gedenkt, en hun vergunt op ontferming te pleiten, temidden van de toorn."

In het ontsluiten en toelichten van deze les, zullen wij trachten de volgende vijf dingen te doen.

- I. Wij zullen deze les uit de Schrift ophelderen.
- II. Enkele van die vreselijke, vol van toorn zijnde wegen nagaan, die Hij met Zijn volk houdt, in hen zalig te maken.
- III. Overwegen in welke toestanden en tijden Hij hen onder deze tekenen van toorn brengt.
- IV. Enige redenen voorstellen waarom Hij in zulke vol toorn zijnde wegen ontferming betoont.
- V. Enige gevolgtrekkingen afleiden ter toepassing.

1. Om deze les uit de Schrift te bewijzen kunt u de volgende schriftuurplaatsen raadplegen: (Psalm 45:5) "Uw rechterhand zal u vreselijke dingen leren." (Psalm 65:6) "Vreselijke dingen zult Gij ons in gerechtigheid antwoorden, o God onzes heils." (Psalm 66:11, 12) "Gij had ons in het net gebracht; Gij had een enge band om onze lendenen gelegd. Gij had de mens op ons hoofd doen rijden; wij waren in het vuur en in het water gekomen: maar Gij hebt ons uitgevoerd in een overvloeiende verversing." (Psalm 81:8) "In de benauwdheid riep u en Ik hielp u uit; Ik antwoordde u uit de schuilplaats des donders: Ik beproefde u aan de wateren van Meriba." Jakob zeide (Gen. 42:36) "Al deze dingen zijn tegen mij;" doch God dacht het ten goede. (Deut. 8:12, 16) "Die u geleid heeft in die grote en vreselijke woestijn, daar vurige slangen en

schorpioenen, en dorheid, daar geen water was; Die u water uit de keiachtige rots voortbracht. Die u in de woestijn spijsde met Man, dat uw vaderen niet gekend hadden: om u te verootmoedigen, en om u te verzoeken, opdat Hij u ten laatste weldeed." (Deut. 10:21) "Hij is uw lof, en Hij is uw God, die bij u gedaan heeft deze grote en vreselijke dingen, die uw ogen gezien hebben." Hoewel wij bevatten, dat God kwaad tegen ons en tegen Zijn Kerk bedoelt, nochtans denkt de Heere het ten goede. (Jer. 20:11) "De Heere is met mij," zegt de profeet, "als een verschrikkelijk Held." (Hos. 2:13) "Ik zal ze voeren in de woestijn, en Ik zal daar naar hun hart spreken." (Micha 4:10) "Gij zult tot in Babel komen, maar daar zult gij gered worden, daar zal u de Heere verlossen uit de hand van uw vijanden." (Jesaja 64:3, 4) "Toen Gij vreselijke dingen deed, die wij niet verwachtten: Gij kwaamt neer, van Uw aangezicht vervloten de bergen. Ja vanouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen, en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God, wat Hij doen zal dien, die op Hem wacht."

II. Ons tweede punt was, dat wij enkele van die vreselijke en toornvolle wegen zullen nagaan, waarin God zaligmaakt. Er zijn in de aangehaalde schriftuurplaatsen reeds enkele van die wegen vermeld. Hij betoont hun ontferming langs vreselijke wegen, en somtijds doet Hij het door verschrikkelijke voorzienigheden. zoals: zware beproevingen, smartelijke roeden over hun lichamen, huisgezinnen, hun naam, hun goederen, kinderen en betrekkingen, van welke alle ik, als het nodig was, voorbeelden zou kunnen noemen. Zij worden van de Heere getuchtigd, opdat zij met de wereld niet zouden veroordeeld worden. "Hun lichte verdrukking werkt hun een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid." Door vreselijke verzoeken: zo werd Paulus een engel des Satans gegeven, dat hij hem met vuisten zou slaan, opdat hij zich niet zou verheffen. Door vreselijke vallen in de modder. Zo viel Petrus in de ruisende kuil van zich vervloeken, zweren, en het verloochenen van zijn Heere. Door vreselijke woorden: als wanneer Hij, in zekere mate, tot hen spreekt, dat Hij niet gekomen is om hen zalig te maken; dat zij honden zijn, aan wie het brood van de kinderen niet toekomt. Door vreselijke beroeringen, verwarringen en verbijstering in hun gemoederen: (Job. 10:15) "Ik ben zat van schande, maar aanzie mijn ellende." (Job. 6: 4) Want de pijlen des Almachtigen zijn in mij, welker vurig venijn mijn geest uitdrinkt; de verschrikkingen Gods rusten zich tegen mij." Door verschrikkelijke bevelen, zoals dat aan Abraham: "Neem nu uw zoon, uw enige, die gij liefhebt; ga heen en offer hem." Door vreselijke bedreigingen, zoals die aan Israël: (Richt. 10:14) "Gaat heen, en roept tot de goden, die u verkoren hebt; laat u die verlossen, ter tijde uwer benauwdheid." Door vreselijke beschuldigingen: (Jesaja 43:23, 24, 25) "Mij hebt gij niet gebracht het kleine vee uwer brandofferen, en met uw slachtofferen hebt gij Mij niet geëerd. Maar gij hebt Mij arbeid gemaakt, met uw zonden, gij hebt Mij vermoeid met uw ongerechtigheden." Door vreselijke beschrijvingen wat zij zijn: (Jesaja 57:17) "Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid, en sloeg ze; ik verbergde Mij, en was verbolgen: evenwel gingen zij afkerig heen in de weg huns harten." Door verschrikkelijke vreesen en overstelpende gedachten: "Als mijn gedachten binnen in mij vermenigvuldigd werden, hebben Uw vertroosting mijn ziel verkwikt" (Psalm 94:18, 19). Vrees van het te zullen opgeven: "Als ik zeide: mijn voet wankelt, Uw goedertierenheid, o Heere, ondersteunde mij." Door vreselijke stormen en orkanen van toornige bedelingen, zoals die met Jona: (Hoofdstuk 2:6) "Ik was nedergedaald tot de gronden der bergen. De grendelen van de aarde waren om mij heen, in eeuwigheid." Door vreselijke teleurstellingen, die hen doen zeggen: "Ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet. Ziet, ga ik voorwaarts, zo is Hij daar niet, of achterwaarts zo verneem ik Hem niet. Door een vreselijke samenloop van ellenden en tegenspoeden; aan alle zijden beroerd door allerlei ellenden, uitwendige en inwendige beroering, de afgrond roepende tot de afgrond. Door vreselijke vragen, zoals dergelijke: (Jer. 3:19) "Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten?" (Jer. 5:7) "Hoe zou Ik over zulks u vergeven?" Jer. 9:7) "Zie Ik zal ze smelten en zal ze beproeven: want hoe zou Ik anders doen, ten aanzien der dochter mijns volks?" Door vreselijke vertoevingen, die hen doen

uitroepen: "Hoelang? hoelang?" Door verschrikkelijke geruchten: "Hij zal van geen kwaad gerucht vrezem," wat inhoudt, dat zij verschrikkelijk zijn. Zij kunnen ontzet worden met dromen, en verschrikt door nachtgezichten. Door vreselijke omwentingen, en onderscheiden wisselingen en veranderingen: (Psalm 102:10, 11) "Want ik eet as als brood, en vermeng mijn drank met tranen. Wegens Uw verstoordheid en Uw grote toorn: want Gij hebt mij verheven, en mij weer nedergeworpen." Door vreselijke uiterste noden, zodat zij het vonnis des doods al in zichzelf hebben (Kor. 1:9), ja moeten klagen: (Klaagl. 3:53) "Zij hebben mijn leven in een kuil uitgeroeid, en zij hebben een grafsteen op mij geworpen; ja, wat meer is; onze beenderen zijn verstrooid aan de mond des grafs, gelijk of iemand op de aarde iets gekloofd en verdeeld had." Dit zijn enkele van de verschrikkelijke wegen in welke de Heere ontferming bewijst, of Zijn volk zaligmaakt, terwijl Hij Zijn aangezicht verbergt en hun Zijn toorn doet gevoelen.

III. Ons derde punt was, dat wij zullen overwegen in welke toestanden en tijden Hij Zich gewapend en in toorn tegenover hen stelt.

1. Wanneer zij ontaarden en van Hem, en van Zijn waarheid, en hun ijver daarvoor, afvallig worden. Hij maakt hen wel zalig, doch also als door vuur: (1 Kor. 3:14, 15) "Zo iemands werk blijft, dat hij daarop gebouwd heeft, die zal loon ontvangen. Zo iemands werk zal verbrand worden, die zal schade lijden; maar zelf zal hij behouden worden, doch also als door vuur." (Ezech. 20:33, 37) "Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE: Zo Ik niet met een sterke hand en uitgestrekte arm, en met een uitgegoten grimmigheid over u zal regeren! En Ik zal ulieden onder de roede doen doorgaan; en Ik zal u brengen onder de band des verbonds."
2. Wanneer Zijn volk zorgeloos en achteloos wordt in bekende plichten. Zo kwam de Heere Mozes tegen en zocht hem te doden, omdat hij verzuimde zijn kind te besnijden (Exod. 4:24). Zo lezen wij, dat Eli verzuimde zijn zonen te bestraffen en te kastijden, (1 Sam. 2: 12; 3:13; en 4:17, 18) waarom God hem zijn nek liet breken en twee zonen op één dag van hem wegnam.
3. Wanneer Gods volk in de een of andere schandelijke zonde uitbreekt, waardoor Gods Naam wordt gelasterd. Zo zien wij hoe David om zijn doodslag en zijn overspel streng gekastijd wordt: "Het zwaard zal van uw huis niet afwijken tot in eeuwigheid, daarom dat gij Mij veracht hebt, en de huisvrouw van Uria, de Hethiet, genomen hebt, dat zij u ter vrouw zij, en hem doodgeslagen hebt. Ziet, Ik zal kwaad over u verwekken uit uw huis. Want gij hebt het in het verborgen gedaan, maar Ik zal deze zaak doen voor gans Israël, en voor de zoon" (2 Sam. 12:10, 11, 12).
4. Wanneer het volk van God de goedertierenheden die hun worden bewezen, niet waardeert, en zij de vriendelijkheid niet opmerken van God, Die hun ontferming betoont: (Hos. 2:7, 8, 9) "Zij bekent toch niet, dat Ik haar het koren, de most, en de olie gegeven heb, en haar het zilver en goud vermenigvuldigd heb, dat zij tot de Baäl gebruikt hebben. Daarom zal Ik wederkomen en Mijn koren wegnemen op zijn tijd, en Mijn most op zijn gezette tijd, en Ik zal wegrukken Mijn wol en Mijn vlas, dienende om haar naaktheid te dekken; en niemand zal ze uit Mijn hand verlossen." Hoe kunnen wij verwachten, dat God ons in ontferming zal gedenken, wanneer wij Zijn goedertierenheden niet gedenken, maar vergeten?
5. Wanneer Gods volk eigenzinnig en hardnekkig wordt, en naar de roepstem Gods niet wil luisteren: zoals het zelfs met de goede Josia ging, die beslist met Necho, de koning van Egypte wilde strijden, in strijd met de roeping Gods, en daardoor dodelijk gewond werd (2 Kron. 30:20-23). Wanneer zij Zijn stem niet willen gehoorzamen, maar naar het goeddenken van hun harten wandelen, en naar de Baäls; dan wordt God getergd, om te zeggen: "Ziet, Ik zal dit volk spijzen met tranenbrood, en Ik zal ze drinken met gallewater" (Jer. 9:15). Wanneer zij de roeping Gods, en de zaak van God verlaten, dan wordt Hij ten

zeerste getergd. Jona wilde de boodschap niet overbrengen, waarmee God hem zond: en ziet hoe vreselijk God met hem handelde.

6. Wanneer Gods volk verzot wordt op hetgeen God hun heeft geschonken, dan handelt God scherp met hen. Toen David zo verzot was op Absalom, wat heeft die hem een smart berokkend, zowel in zijn leven als in zijn sterven. Hoedt u, dat u niet te verzot op uw kinderen bent, of uw genietingen verafgoodt, opdat Hij niet uw afgoden, en tegelijk uw harten breekt.
7. Wanneer Gods kinderen verbitterd worden en onderweg onenigheid krijgen: ik bedoel, wanneer zelfs de vrienden van de waarheid en van Gods zaak van elkaar gescheurd worden. Velen van Gods heiligen die in een gevangenis en op een brandstapel het goed met elkaar eens waren, konden nochtans niet met elkaar in eensgezindheid leven, toen zij in vrijheid waren. Zware vervolgingen zijn veroorzaakt door de verdeeldheden van de heiligen, door de afwijkende gevoelens van Luther en Calvijn. (1 Kor. 3:3) "Want omdat onder u nijd is, en twist, en tweedracht: zijt gij niet vleselijk, en wandelt gij niet naar de mens? En voornamelijk wanneer, door hoogmoed of eigenliefde, een getrouw overblijfsel, dat zo goed het kan voor God wil getuigen, alleen wordt gelaten, en er bijna niemand is, die zich bij hen wil voegen, om de gordijnen van de tabernakel op te richten; dit leidt tot verdeeldheid onder de herders en tot verstrooiing van de kudde. (Jer. 10:20, 21) "Mijn tent is verstoord, en al Mijn zelen zijn verscheurd; Mijn kinderen zijn van Mij uitgegaan, en zij zijn er niet; daar is niemand meer die Mijn tent uitspant en Mijn gordijnen opricht. Want de herders zijn onvernunftig geworden, en hebben de Heere niet gezocht; daarom hebben zij niet verstandiglijk gehandeld, en hun gehele weide is verstrooid."
8. Wanneer de kinderen Gods tot vleselijk vertrouwen vervallen, steeds zichzelf rechtvaardigende: (Jer. 2:23, 35) "Hoe zegt gij: Ik ben niet verontreinigd, ik heb de Baäls niet nagewandeld; ziet uw weg is in het dal, kent wat u gedaan hebt, gij lichte snelle kemelin, die haar wegen verdraait. Nog zegt gij: Zekerlijk ik ben onschuldig; Zijn toorn is immers van mij afgekeerd: ziet Ik zal met u rechten, omdat gij zegt: ik heb niet gezondigd." Dit is recht het tegenovergestelde van het gebod: (1 Kor. 11:31) "Indien wij onszelf oordeelden, zo zouden wij niet geoordeeld worden."
9. Wanneer zij uitbreken in onmatige ijver, een ijver zonder verstand: dit tergt God, om vreselijke dingen over hen te doen komen, om deze ongesteldheid te genezen, te kalmeren en te matigen. Zo was het met Uzza toen hij de Ark tegenhield. Zo getuigde de apostel Paulus van de Joden (Rom. 10:2) "Want ik geef hun getuigenis, dat zij een ijver tot God hebben, maar niet met verstand." Ijver zonder verstand, is vuur zonder licht. Al is er nog zo'n goede ijver voor God, en voor een goede zaak, als die op onkunde en gebrek aan verstand gegrond is, brengt het weinig voordeel aan, ja, het brengt tot ondergang: zo ging het de Joden ook. Licht en vuur moeten aan elkaar evenredig zijn.
10. Wanneer zij overhaast tot God naderen in de plichten en ordinanties, en Hem op een vleselijk en vormelijke wijze aanbidden: in het bijzonder wanneer zij de tafel des Heeren ontheiligen door onwaardig avondmaal houden: "Want die onwaardiglijk eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel, niet onderscheidende het lichaam des Heeren. Daarom zijn onder u vele zieken en zwakken, en velen slapen" (1 Kor. 11:29, 30). Velen worden met een plotselinge dood gestraft, door de zondige wijze waarop zij de dood des Heeren verkondigen, nochtans alles in ontferming voor de Zijnen; want hoewel Hij hun zonde vergeeft, toch doet Hij wraak over hun daden.

IV. Ons vierde punt was: de redenen aan te wijzen, waarom Hij in zulke verschrikkelijke vol toorn zijnde wegen zaligmaakt en ontferming betoont.

1. Met een genadig doel; voornamelijk opdat zij Zijn aangezicht zullen zoeken: (Hos. 5:15) "Als hun bang zal zijn, zullen zij mij vroeg zoeken." Gods volk is soms geneigd zich vreemd jegens

Hem te gedragen, en Hij zegt van hen: (Jer. 12:9) "Mijn erfenis is Mij een gesprenkelde vogel; de vogelen zijn rondom tegen haar: Komt aan, verzamelt u, al gij gedierte des velds, komt om te eten." Hij brengt hen in gevangenis. Doch merkt op, hoe Hij elders van hen spreekt (Hoogl. 2:14) "Mijn duive zijnde in de kloven der steenrotsen, in het verborgen ener steile plaats, toon Mij uw gedaante; doe Mij uw stem horen; want uw stem is zoet en uw gedaante is lieflijk." Hij doet Zijn gesprenkelde vogel tot de kloven van de steenrots vlieden.

2. Het is om hen te onderrichten, dat zij bevindelijk mogen leren kennen, wat het is Hem te missen, en wat het is Hem te genieten: (Deut. 31:17) "Zo zal Mijn toorn op die dag tegen hen ontsteken, en ik zal ze verlaten, en Mijn aangezicht van hen verbergen, dat zij ter spijsje zijn, en vele kwaden en benauwdheden zullen het treffen; dat het op die dag zal zeggen: Hebben mij deze kwaden niet getroffen, omdat mijn God in het midden, van mij niet is?" Ook staat er geschreven: (Hos. 8:2) "Dan zullen zij tot Mij roepen: Mijn God, wij Israël, kennen U;" namelijk, met een bevindelijke kennis. Het is om hen te onderrichten van het kwaad van de zonde, zodat zij ervan gezuiverd worden: "Daardoor zal de ongerechtigheid Jakobs gezuiverd worden; (Engelse overzetting van Jesaja 27:9) en dit is de gehele vrucht, dat Hij deszelfs zonde zal wegdoen."
3. Opdat Zijn volk meer ten volle de liefde van onze Heere Jezus Christus tot hen mag verstaan, en dat zij de grootheid van de verdrukkingen en de benauwdheid, die de Heere Jezus heeft ondergaan, enigermate zullen leren kennen, die de toorn Gods om onzentwil en in onze plaats heeft gedragen: "Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden."
4. Opdat allen mogen weten, dat God de zonde, ook in de Zijnen, niet toelaat:(Amos 3:2) "Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik ulieden alleen gekend; daarom zal Ik al uw ongerechtigheden over ulieden bezoeken." Dit doet Hij overeenkomstig Zijn belofte: (Psalm 89:31-35) "Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten, en in Mijn rechten niet wandelen; indien zij Mijn inzettingen ontheiligen en Mijn geboden niet houden: zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet feilen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, en hetgeen, dat uit Mijn lippen gegaan is, zal ik niet veranderen." (Deut. 28:58, 59) "Indien gij niet zult waarnemen te doen al de woorden van deze wet, die in dit boek geschreven zijn: om te vrezen deze heerlijke en vreselijke Naam, de Heere uw God; Zo zal de Heere uw plagen wonderlijk maken, mitsgaders de plagen uws zaads, het zullen grote en gewisse plagen, en boze en gewisse ziekten zien."
5. Hij maakt zalig en betoont ontferming in wegen, die vreselijk en vol van toorn zijn, opdat Zijn goedertierenheid over hen wonderlijk en verbazend mag zijn. Wanneer zij aan de mond van de put gebracht zijn, en aan de rand van het verderf, in het midden van de oven van toorn, en dan als brandhouten uit het vuur gerukt worden; hoe wonderlijk en verbazend is dan Zijn ontferming! Wat staan zij dan verwonderd, zodat zij moeten uitroepen: "Is dit naar de wet des mensen, Heere HEERE!" Dan geeft Hij hun "sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, en het gewaad des lofs voor een benauwde geest."
6. Hij betoont ontferming in vreselijke wegen, opdat Zijn goedertierenheid zich des te beminnelijker mag openbaren. Ontferming is in elk geval begeerlijk en liefelijk, maar ontferming temidden van de toorn en van vreselijke stormen: O wat is die liefelijk! Het licht is kostelijk wanneer het uit de duisternis schijnt, en zo is ook ontferming wanneer zij uit de toorn oprijst.

V. Ons vijfde punt was, dat wij een paar gevolgtrekkingen zullen afleiden ter toepassing.

1. Ziet hieruit met welk eerbiedig ontzag wij rondom Gods altaar moeten gaan, en tot een Avondmaalstafel moeten naderen. Onze God is een verterend vuur; een God van vreselijke

majesteit, zowel als van tere ontferming. Een mens beproeve zichzelf en bereide zich voor, opdat hij God niet tergt, door onwaardig ten avondmaal gaan, Zijn toorn te bewijzen in plaats van ontferming.

2. Laten alle kinderen Gods omzichtig zijn; al zal de Heere hen zaligmaken, Hij heeft nochtans vreselijke wegen waarin Hij dat doet. Indien zij hun Vader vertoornen, kan Hij bittere dingen tegen hen schrijven op hen aanlopen als een leeuw, en hen breken met breuk op breuk: "Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik u alleen gekend; daarom zal Ik al uw ongerechtigheden over ulieden bezoeken." U loopt als op een van scherpe punten voorziene muur; er is niemand in de wereld, die meer nodig heeft omzichtig te wandelen, dan U bent aan gevaarlijke verzoeken blootgesteld, beide van uzelf en van de duivel: verzoeken van binnen, door de verdorvenheid en hoogmoed van uw natuur, en van de helse leeuw, die met geweld op u zal aanvallen; want hij gaat voortdurend rond, zoekende wie hij zal kunnen verslinden.

3. Laten de goddelozen beven, want zij zullen de grote en ontzagwekkende God ontmoeten. Indien Hij zo vreselijk is voor de Zijnen, wat hebben dan Zijn vijanden te wachten. "Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?" Zelfs wanneer God in goedertierenheid tot Zijn volk komt, zijn zij niet in staat het te dragen: (Exod. 20:1 9) "En zij zeiden tot Mozes: Spreek gij met ons en wij zullen horen; en dat God met ons niet spreke, opdat wij niet sterven." (Hebr. 12:21) "En Mozes, zo vreselijk was het gezicht, zeide: Ik ben geheel bevreesd en bevende." (Openb. 1:17) "Toen Johannes hem zag viel hij als dood aan Zijn voeten." Wanneer God in ontferming aan Zijn volk verschijnt, blinkt er slechts een heldere straal van Zijn majesteit uit; en dat is zo vreselijk, dat het niet te verdragen is. Indien die heldere straal van Zijn majesteit hen doet beven, wat zal er dan van u worden, wanneer Hij in Zijn toorn verschijnt, wanneer de vreselijke stroom van vuur en sulfer van Zijn ontzaglijke troon zal uitgaan! Wanneer Hij zal zitten, louterende en reinigende, staat van hem geschreven: "Wie zal de dag Zijner toekomst verdragen?" (Mal. 3:2). Hoe zal Hij dan het kaf verbranden! O de zondaren te Sion zullen verschrikken, beving zal de huichelaars aangrijpen (Jesaja 33:14). Als de heiligen het vonnis des doods in zich kunnen hebben (2 Kor. 1:9), en dit zo vreselijk is, hoe verschrikkelijk zal dan de uitvoering van het vonnis van de eeuwige dood de goddelozen eeuwig pijnigen!

4. Zolang de deur van de hoop nog open is, laten dan geen vreselijke tijden, en vreselijke bedelingen, wanhopige gedachten verwekken: nu God in vreselijke wegen zaligmaakt, ziet nu in het midden des toorns uit naar ontferming, want: "*Hij vergeeft menigvuldiglijk en doet barmhartigheid aan duizenden.*"